

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 023969 20 Uvp
Banjaluka, 19.01.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Ljiljane Bošnjak Glizijan, kao članova vijeća, uz učešće Radmile Dmitrović, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi M. Š. iz R. ..., N. T., G., koju zastupa punomoćnik M. Š. advokat iz G. (u daljem tekstu: tužiteljica), protiv akta broj 1029043073 od 19.11.2018. godine, tuženog Fond ... R. S., B., u predmetu ostvarivanja prava na porodičnu penziju, odlučujući o zahtjevu tužiteljice za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 023969 18 U od 16.12.2019. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 19.01.2022. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužiteljice za nadoknadu troškova postupka.

Obrazloženje

Pobijanom presudom (stavom 1. izreke) odbijena je tužba podnesena protiv uvodno označenog akta, kojim je odbijena žalba tužiteljice izjavljena protiv rješenja Filijala B. broj 1029043073 od 05.10.2018. godine. Tim prvostepenim rješenjem odbijen je zahtjev tužiteljice za ostvarivanje prava na porodičnu penziju iza pokojnog V. Š.. Stavom 2. izreke pobijane presude odbijen je zahtjev tužiteljice za nadoknadu troškova upravnog spora.

Odbijanje tužbe se obrazlaže razlozima da je zakonito postupio tuženi kada je ostavio na snazi prvostepeno rješenje od 05.10.2018. godine, kojim je odbijen zahtjev tužiteljice za ostvarivanje prava na porodičnu penziju iza pokojnog V. Š., jer je za svoju odluku dao valjane, na zakonu zasnovane razloge. Sud je citirao odredbu člana 69. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 134/11, 82/13 i 103/15 - u daljem tekstu: Zakon o PIO), koja propisuje da pravo na porodičnu penziju imaju članovi porodice umrlog osiguranka koji je na dan smrti ispunjavao uslove za invalidsku penziju i članovi porodice umrlog korisnika starosne ili invalidske penzije, odredbu člana 70. tačka b) istog zakona koja propisuje da se članovima porodice umrlog osiguranika, odnosno korisnika penzije smatra razvedeni bračni supružnik ili vanbračni supružnik, ako mu je pravosnažnom presudom suda dosuđeno pravo na izdržavanje, te odredbu člana 73. Zakona o PIO koja propisuje da pravo na porodičnu penziju pod uslovima iz člana 71. i 72. ovog zakona, ima i supružnik iz razvedenog braka ili vanbračne zajednice, ako mu je pravosnažnom sudskom presudom dosuđeno pravo na izdržavanje, zaključujući da ih je tuženi pravilno primijenio. Ovo stoga što je u provedenom upravnom postupku nesporno utvrđeno da je brak između tužiteljice i pokojnog V. Š. razveden pravosnažnom presudom Opštinskog suda u Bosanskoj Gradišci

broj P-994/85 od 16.04.1986. godine, kojom tužiteljici nije dosuđeno pravo na izdržavanje, dodajući da za rješavanje predmetne upravne stvari nije od uticaja okolnost što je tužiteljica nakon razvoda braka nastavila da živi sa V. Š. u vanbračnoj zajednici sve do njegove smrti koja se desila dana 12.07.1992. godine, što potvrđuje presuda Osnovnog suda u Gradišci broj P-420/92 od 19.02.1993. godine, jer ni ovom presudom tužiteljici nije dosuđeno pravo na izdržavanje, a što je zakonom propisani uslov za ostvarivanje traženog prava.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev), tužiteljica pobija zakonitost iste zbog pogrešne primjene materijalnog prava. U zahtjevu interpretira zaključke nižestepenog suda i ističe da isti nisu pravilni. Navodi da je sa V. Š. zaključila brak 1984. godine, a razvela se 1986. godine, ali je nakon razvoda braka nastavila da živi sa njim kao vanbračni partner, pri čemu za razvod nije znala ni rodbina i nije bilo osnova da tužiteljica od svog supruga traži izdržavanje, jer nisu prestali da žive zajedno, a za vrijeme trajanja ove zajednice života i rada stekli su sina J. Š. rođenog 16.04.1989. godine. Ukazuje da je pravosnažnom presudom Osnovnog suda u Gradišci broj P-420/92 od 19.02.1993. godine utvrđeno da je između tužiteljice i V. Š. faktički postojala bračna zajednica u periodu od 01.06.1986. godine do 12.07.1992. godine, te ističe da joj je po tom osnovu kod Odjeljenje ... Opština G. priznato pravo člana porodice poginulog borca V. Š.. Navodi da je iza poginulog V. Š., sin J. Š. ostvario pravo na porodičnu penziju i istom je to pravo prestalo kad je navršio 26 godina života, a da je ona vršila roditeljsku dužnost prema sinu, te da prestankom prava na porodičnu penziju sinu tužiteljice, ona nesporno ispunjava uslove za ostvarivanje ovog prava. Citira odredbu člana 71. stav 1. tačka v) Zakona o PIO koja propisuje da udovica ima pravo na porodičnu penziju ako je poslije smrti supruga ostalo jedno ili više djece koji imaju pravo na porodičnu penziju, a ona obavlja roditeljske dužnosti prema toj djeci, te odredbu člana 71. stav 3. Zakona o PIO kojom je propisano da udovica kojoj pravo na porodičnu penziju ostvareno u skladu sa stavom 1. tačka v) ovog člana prestane prije navršanih 50, ali poslije navršanih 45 godina života, može ponovo ostvariti pravo na porodičnu penziju kada navršši 50 godina života. Dodaje da je na dan prestanka prava na porodičnu penziju sina J. Š., imala navršanih 50 godina i 10 dana života, što znači da ispunjava uslove za priznavanje prava propisane zakonom. Zbog navedenog, a kako sud nije pravilno cijenio sve ove okolnosti, predlaže da se zahtjev uvaži i pobijana presuda preinači na način da se tužba uvaži i osporeni akt poništi, a tuženi obaveže da joj nadoknadi tražene troškove upravnog spora, troškove sastava zahtjeva od strane advokata u iznosu od 1.125,00 KM, sa troškovima sudskih taksa.

Tuženi u odgovoru na zahtjev navodi da je isti neosnovan, te da ostaje kod razloga datih u osporenom aktu koje je kao pravilne podržao nižestepeni sud. Predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor na zahtjev, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), odlučeno je kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Pravilno je pobijanom presudom odbijena tužba podnesena protiv osporenog akta tuženog od 19.11.2018. godine, uz iznošenje valjanih i argumentovanih razloga od strane nižestepenog suda koje tužiteljica nije dovela u sumnju navodima zahtjeva.

Ispravno sud tumači odredbe člana 69., 70. tačka b) i 73. Zakona o PIO koje propisuju da pravo na porodičnu penziju ima i razvedeni bračni supružnik, kao i vanbračni supružnik, ako mu je pravosnažnom presudom suda dosuđeno pravo na izdržavanje, a što kod tužiteljice nije slučaj. Ovo stoga što tužiteljici pravo na izdržavanje nije dosuđeno, kako pravosnažnom

presudom Opštinskog suda u Bosanskoj Gradišci broj P-994/85 od 16.04.1986. godine, tako ni pravosnažnom presudom Osnovnog suda u Gradišci broj P-420/92 od 19.02.1993. godine, kojom je nakon smrti pokojnog V. Š. utvrđeno da je ona sa istim živjela u faktičkoj bračnoj zajednici od 01.06.1986. godine do 12.07.1992. godine kada je on poginuo kao borac VRS, a u kojoj su stekli sina J. Š. rođenog 16.04.1989. godine (očinstvo utvrđeno presudom broj P-316/92 od 28.07.1992. godine) i koji je ostvarivao pravo na porodičnu penziju do navršene 26 godine života.

Neosnovano je pozivanje tužiteljice na odredbe člana 71. stav 1. tačka v) i stav 3. Zakona o PIO koje propisuju uslove pod kojim udovica ostvaruje pravo na porodičnu penziju ako je se pokojnim osiguranikom, odnosno korisnikom penzije stekla djecu koja su imala pravo na porodičnu penziju a ona je obavljala roditeljske dužnosti prema toj djeci, jer se mogućnost ostvarivanja prava po ovom osnovu, shodno odredbi člana 73. Zakona o PIO, odnosi samo na supružnika iz razvedenog braka ili vanbračne zajednice kojem je pravosnažnom presudom suda dosuđeno pravo na izdržavanje, što ovdje nije slučaj, kako je sve to pravilno utvrdio i obrazložio nižestepeni sud.

Kod ovakvog stanja stvari, proizilazi da pobijana presuda nije zahvaćena povredama iz odredbe člana 35. stav 2. ZUS, zbog čega se na osnovu člana 40. stav 1. istog zakona, zahtjev tužiteljice odbija kao neosnovan.

Odluka o troškovima postupka iz stava 2. izreke ove presude se zasniva na odredbi člana 49a. stav 1. ZUS, s obzirom da je zahtjev tužiteljice odbijen, pa proizilazi da ona nije uspjela u ovom postupku, zbog čega joj ne pripada pravo na nadoknadu troškova istog.

Zapisničar
Radmila Dmitrović

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić